



2026/1698

13.7.2026

PROVÁDĚCÍ NAŘÍZENÍ KOMISE (EU) 2026/1698

ze dne 10. července 2026,

kterým se stanoví mimořádná finanční podpora pro zemědělská odvětví zasažená nepříznivými klimatickými jevy a přírodními katastrofami v Chorvatsku, na Kypru, v Portugalsku, v Rumunsku a ve Slovinsku v souladu s nařízením Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1308/2013

EVROPSKÁ KOMISE,

s ohledem na Smlouvu o fungování Evropské unie,

s ohledem na nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1308/2013 ze dne 17. prosince 2013, kterým se stanoví společná organizace trhů se zemědělskými produkty a zrušují nařízení Rady (EHS) č. 922/72, (EHS) č. 234/79, (ES) č. 1037/2001 a (ES) č. 1234/2007 ⁽¹⁾, a zejména na čl. 221 odst. 1 uvedeného nařízení,

vzhledem k těmto důvodům:

- (1) Během jara a léta 2025 zasáhlo Chorvatsko několik nepříznivých klimatických jevů. Na začátku vegetačního období přišly v polovině března a začátkem dubna dvě vlny chladného počasí s mrazy. Ve stejném období se objevily také nadměrné srážky a sucha, které ovlivnily výnosy některých plodin. Kombinovaný účinek těchto nepříznivých jevů způsobil značné škody na produkci švestek, lískových ořechů, hroznového vína, vaječnicků a cukrové řepy.
- (2) Kypr postihlo v letních měsících roku 2025 velké sucho vyvolané nedostatkem srážek a extrémním horkem. Deficit srážek byl patrný již od května. Dlouhotrvající sucho mělo nevratné dopady na několik zemědělských odvětví a plodin a vedlo k výraznému snížení produkce citrusových plodů, banánů, fíků, granátových jablek, opuncí, hroznového vína, olivového oleje a stolních oliv, obilovin, píce a včelařských produktů. Způsobilo také významný nárůst nákladů na krmivo pro skot, ovce a kozy.
- (3) V lednu a únoru 2026 zasáhla Portugalsko bouře Kristin. Velmi silné srážky, silný vítr a vysoké vlny vyvolaly povodně a závažné povětrnostní události, které poničily zemědělskou půdu a infrastrukturu. Bouře způsobila značné ztráty zemědělské produkce. V postižených oblastech měla bouře rozsáhlé dopady na zemědělskou produkci plodin na orné půdě, olivového oleje a stolních oliv, ovoce a zeleniny a na odvětví vína a živočišné výroby.
- (4) Rumunsko během jara a léta 2025 zasáhlo několik nepříznivých klimatických jevů. Zemi postihlo extrémní sucho, které začalo v červnu a pokračovalo až do pozdního srpna a provázely je opakované vlny veder. Toto velmi teplé a suché počasí nastalo v období plného vývoje plodin a způsobilo značné škody na kukuřici a slunečnici.
- (5) Slovinsko zasáhla na jaře 2025 dvě období chladného počasí, kdy teploty v březnu a dubnu na několika místech klesaly pod nulu. Kombinovaný účinek těchto dvou období mrazů na začátku vegetačního období vedl ke značným škodám na produkci jablek.
- (6) Významné škody, jež tyto nepříznivé klimatické jevy a přírodní katastrofy v zemědělství způsobily, a ztráty příjmů, které v jejich důsledku utrpěli postižení zemědělci v Chorvatsku, na Kypru, v Portugalsku, v Rumunsku a ve Slovinsku, ohrožují hospodářskou životaschopnost zemědělských podniků v uvedených členských státech.

⁽¹⁾ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1308/2013 ze dne 17. prosince 2013, kterým se stanoví společná organizace trhů se zemědělskými produkty a zrušují nařízení Rady (EHS) č. 922/72, (EHS) č. 234/79, (ES) č. 1037/2001 a (ES) č. 1234/2007 (Úř. věst. L 347, 20.12.2013, s. 671, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2013/1308/oj>).

- (7) Proto by mělo být přijato výjimečné opatření k řešení konkrétních problémů, k nimž uvedené nepříznivé klimatické jevy a přírodní katastrofy v Chorvatsku, na Kypru, v Portugalsku, v Rumunsku a ve Slovinsku vedly.
- (8) Významné škody a ekonomické ztráty, které zemědělstí producenti utrpěli v důsledku nepříznivých klimatických jevů a přírodních katastrof, představují konkrétní problém ve smyslu článku 221 nařízení (EU) č. 1308/2013, který nelze snadno řešit opatřeními přijatými podle článků 219 nebo 220 uvedeného nařízení. Situace není konkrétně spojena s identifikovaným mimořádným narušením trhu nebo s přesně stanovenou hrozbou takového narušení. Nepředstavuje ani situaci vyžadující opatření, jejichž cílem je zabránit šíření nákaz zvířat, nebo vedoucí ke ztrátě důvěry spotřebitelů z důvodu ohrožení zdraví veřejnosti, zvířat nebo rostlin.
- (9) Částka, kterou by měly Chorvatsko, Kypr, Portugalsko, Rumunsko a Slovinsko dostat k dispozici, by měla být stanovena především s přihlédnutím k váze daných členských států v zemědělském odvětví Unie, na základě čistých stropů pro přímé platby stanovených v příloze V nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2021/2115 ⁽²⁾, a také k dopadu těchto nepříznivých klimatických jevů a přírodních katastrof v Chorvatsku, na Kypru, v Portugalsku, v Rumunsku a ve Slovinsku.
- (10) Chorvatsko, Kypr, Portugalsko, Rumunsko a Slovinsko by měly mimořádnou finanční podporu rozdělit co nejúčinnějším způsobem na základě objektivních, spravedlivých a nediskriminačních kritérií, která zohledňují rozsah obtíží a skutečných hospodářských škod, jimž postižení zemědělci čelí, jako je například minimální procentní podíl produkčních ztrát ve způsobilém odvětví nebo u způsobilých plodin. Měly by zajistit, aby dotčení zemědělci byli konečnými příjemci mimořádné finanční podpory, a zabránit jakémukoli narušení trhu nebo hospodářské soutěže.
- (11) Vzhledem k tomu, že částka přidělená Chorvatsku, Kypru, Portugalsku, Rumunsku a Slovinsku by hospodářské obtíže dotčených zemědělců vyřešila pouze částečně, mělo by být těmto členským státům umožněno poskytnout uvedeným zemědělcům dodatečnou vnitrostátní podporu za podmínek stanovených tímto nařízením.
- (12) Aby Chorvatsko, Kypr, Portugalsko, Rumunsko a Slovinsko mohly mimořádnou finanční podporu Unie flexibilně rozdělovat podle situace dotčených zemědělců, měly by mít možnost kumulovat tuto mimořádnou finanční podporu s dalšími podporami financovanými z Evropského zemědělského záručního fondu a Evropského zemědělského fondu pro rozvoj venkova, aniž by ovšem dotčeným zemědělcům poskytovaly nadměrnou kompenzaci.
- (13) Aby se zabránilo nadměrné kompenzaci, měly by Chorvatsko, Kypr, Portugalsko, Rumunsko a Slovinsko při reakci na utrpěné hospodářské ztráty zohlednit podporu poskytnutou v rámci jiných vnitrostátních nebo unijních nástrojů podpory nebo v rámci soukromých systémů pojištění.
- (14) Jelikož se mimořádná finanční podpora Unie stanoví v eurech, je pro jednotné a souběžné provedení nezbytné stanovit datum pro přepočet částky přidělené členskému státu, který nepřijal euro, jak je tomu v případě Rumunska, na jeho národní měnu. Vzhledem k tomu, že toto nařízení nestanoví lhůtu pro podání žádostí o mimořádnou finanční podporu, je vhodné pro účely čl. 30 odst. 3 nařízení Komise v přenesené pravomoci (EU) 2022/127 ⁽³⁾ považovat za rozhodnou skutečnost pro směnný kurz, pokud jde o částky stanovené v tomto nařízení, datum vstupu tohoto nařízení v platnost.

⁽²⁾ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2021/2115 ze dne 2. prosince 2021, kterým se stanoví pravidla podpory pro strategické plány, jež mají být vypracovány členskými státy v rámci společné zemědělské politiky (strategické plány SZP) a financovány Evropským zemědělským záručním fondem (EZZF) a Evropským zemědělským fondem pro rozvoj venkova (EZFRV), a kterým se zrušují nařízení (EU) č. 1305/2013 a (EU) č. 1307/2013 (Úř. věst. L 435, 6.12.2021, s. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2021/2115/oj>).

⁽³⁾ Nařízení Komise v přenesené pravomoci (EU) 2022/127 ze dne 7. prosince 2021, kterým se doplňuje nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2021/2116 o pravidla týkající se platebních agentur a dalších subjektů, finančního řízení, schválení účetní závěrky, jistot a použití eura (Úř. věst. L 20, 31.1.2022, s. 95, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_del/2022/127/oj).

- (15) Aby byla zajištěna účinnost tohoto výjimečného opatření, měli by příjemci obdržet mimořádnou finanční podporu co nejdříve. Mělo by být rovněž zajištěno včasné monitorování rozpočtu Unie, jakož i aktualizovaná následná opatření a účinné využívání zemědělské rezervy, čímž se maximalizuje její dostupnost a zvýší se schopnost rychle reagovat na vznikající krizi. Je proto vhodné stanovit datum způsobilosti, do kterého mohou členské státy příjemcům tuto podporu vyplácet. Veškeré platby provedené po tomto datu by měly být považovány za nezpůsobilé pro financování Unii.
- (16) Unie by proto měla financovat výdaje vzniklé Chorvatsku, Kypru, Portugalsku, Rumunsku a Slovinsku v rámci tohoto výjimečného opatření pouze tehdy, pokud jsou tyto výdaje uskutečněny do určitého data způsobilosti. Mimořádná finanční podpora Unie by proto měla být vyplacena do dne 28. února 2027.
- (17) Vzhledem k tomu, že platby provedené po dni 28. února 2027 za způsobilé považovány nebudou, nepoužije se čl. 5 odst. 2 nařízení v přenesené pravomoci (EU) 2022/127, který stanoví poměrné snížení měsíčních plateb prováděných po uplynutí lhůty.
- (18) Chorvatsko, Kypr, Portugalsko, Rumunsko a Slovinsko by měly Komisi sdělit podrobné informace o provádění tohoto nařízení, zejména popis opatření, kritéria použitá k určení způsobilých zemědělských odvětví a plodin a dotčené zeměpisné oblasti, aby Komise mohla sledovat účinnost opatření zavedeného tímto nařízením.
- (19) Aby bylo zajištěno, že zemědělci obdrží mimořádnou finanční podporu co nejdříve, měly by Chorvatsko, Kypr, Portugalsko, Rumunsko a Slovinsko provést toto nařízení neprodleně. Toto nařízení by tudíž mělo vstoupit v platnost prvním dnem po vyhlášení v *Úředním věstníku Evropské unie*.
- (20) Opatření stanovená tímto nařízením jsou v souladu se stanoviskem Výboru pro společnou organizaci zemědělských trhů,

PŘIJALA TOTO NAŘÍZENÍ:

Článek 1

1. Chorvatsku, Kypru, Portugalsku, Rumunsku a Slovinsku se poskytuje mimořádná finanční podpora Unie v celkové výši 56 600 000 EUR pro účely mimořádné podpory zemědělců za podmínek stanovených v tomto nařízení.
2. Výdaje Unie vynaložené v souladu s tímto nařízením nepřesáhnou celkovou částku ve výši:
 - a) 4 400 000 EUR v případě Chorvatska;
 - b) 4 600 000 EUR v případě Kypru;
 - c) 30 000 000 EUR v případě Portugalska;
 - d) 14 800 000 EUR v případě Rumunska;
 - e) 2 800 000 EUR v případě Slovinska.
3. Chorvatsko, Kypr, Portugalsko, Rumunsko a Slovinsko použijí částky uvedené v odstavci 2 na opatření, jejichž cílem je kompenzovat nejvíce postiženým zemědělcům hospodářské ztráty způsobené nepříznivými klimatickými jevy a přírodními katastrofami v letech 2025 a 2026, které mají dopad na životaschopnost jejich zemědělských podniků.

Pro mimořádnou finanční podporu Unie jsou způsobilé tyto zemědělské plodiny nebo odvětví:

- a) v Chorvatsku: švestky, lískové ořechy, hroznové víno, vojtěška a cukrová řepa;
- b) na Kypru: citrusové plody, banány, fíky, granátová jablka, opuncie, hroznové víno, olivový olej a stolní olivy, obiloviny, píce, včelařství, skot, ovce a kozy;
- c) v Portugalsku: plodiny na orné půdě, olivový olej a stolní olivy, ovoce a zelenina, odvětví vína a odvětví živočišné výroby;
- d) v Rumunsku: slunečnice a kukuřice;
- e) ve Slovinsku: jablka.

4. Opatření uvedená v odstavci 3 se provádějí na základě objektivních, spravedlivých a nediskriminačních kritérií zohledňujících skutečné hospodářské ztráty, které dotčeným zemědělcům vznikly. Opatření musí být takové povahy, aby výsledné platby nezpůsobily narušení trhu nebo hospodářské soutěže.
5. Mimořádná finanční podpora poskytovaná podle tohoto nařízení je omezena na kompenzaci zemědělcům, pokud jde o ztráty příjmů přímo vyplývající ze škod ve způsobitelných odvětvích a na produkci plodin. Žádné jiné hospodářské ztráty nejsou pro podporu podle tohoto nařízení způsobitelné.
6. Chorvatsko, Kypr, Portugalsko, Rumunsko a Slovinsko zajistí, aby v případě, že zemědělci nejsou přímými příjemci mimořádné finanční podpory Unie, byl hospodářský přínos této podpory v plné výši přenesen na tyto zemědělce.
7. Výdaje Chorvatska, Kypru, Portugalska, Rumunska a Slovinska podle odstavce 2 v souvislosti s platbami za opatření podle odstavce 3 jsou způsobilé pro mimořádnou finanční podporu Unie pouze v případě, že budou uvedené platby provedeny do dne 28. února 2027.
8. Pro účely čl. 30 odst. 3 nařízení v přenesené pravomoci (EU) 2022/127 je rozhodnou skutečností pro směnný kurz ve vztahu k částkám uvedeným v čl. 1 odst. 2 písm. d) tohoto nařízení datum vstupu tohoto nařízení v platnost.
9. Mimořádná finanční podpora Unie podle tohoto nařízení může být kumulována s jinou podporou financovanou z Evropského zemědělského záručního fondu a Evropského zemědělského fondu pro rozvoj venkova.
10. Chorvatsko, Kypr, Portugalsko, Rumunsko a Slovinsko mohou na opatření přijatá podle odstavce 3 poskytnout dodatečnou vnitrostátní podporu až do maximální výše 200 % částek uvedených v odstavci 2, a to na základě týchž objektivních a nediskriminačních kritérií a za předpokladu, že výsledné platby nezpůsobí narušení trhu nebo hospodářské soutěže ani nedojde k nadměrné kompenzaci. Zemědělské plodiny a odvětví způsobilé pro dodatečnou vnitrostátní podporu jsou stejné jako plodiny a odvětví způsobilé pro mimořádnou finanční podporu Unie. Chorvatsko, Kypr, Portugalsko, Rumunsko a Slovinsko vyplatí dodatečnou vnitrostátní podporu do dne 30. dubna 2027.
11. Aby se zabránilo nadměrné kompenzaci, měly by Chorvatsko, Kypr, Portugalsko, Rumunsko a Slovinsko při poskytování podpory podle tohoto nařízení v reakci na předmětné hospodářské ztráty zohlednit podporu poskytnutou v rámci jiných vnitrostátních nebo unijních nástrojů podpory nebo v rámci soukromých režimů.

Článek 2

1. V souvislosti s opatřeními uvedenými v čl. 1 odst. 3 oznámí Chorvatsko, Kypr, Portugalsko, Rumunsko a Slovinsko Komisi neprodleně a nejpozději dne 31. října 2026 následující skutečnosti:
 - a) popis opatření, která mají být přijata;
 - b) kritéria použitá k určení způsobitelných zemědělských odvětví a plodin a postižených zeměpisných oblastí;
 - c) kritéria použitá k určení zemědělců způsobilých pro mimořádnou finanční podporu a souvisejících částek;
 - d) metody a postup použité pro rozdělování mimořádné finanční podpory Unie zemědělcům;
 - e) zamýšlený dopad opatření s cílem kompenzovat zemědělcům hospodářské ztráty způsobené ztrátou produkce;
 - f) opatření přijatá s cílem ověřit, zda bylo zamýšleného dopadu dosaženo;
 - g) opatření přijatá s cílem zabránit narušení hospodářské soutěže a nadměrné kompenzaci;
 - h) prognózu plateb, pokud jde o výdaje Unie, v rozdělení podle měsíců do dne 28. února 2027;
 - i) výši dodatečné vnitrostátní podpory poskytnuté podle čl. 1 odst. 9;
 - j) opatření, která mají být přijata ke kontrole způsobilosti zemědělců a k ochraně finančních zájmů Unie.

2. Chorvatsko, Kypr, Portugalsko, Rumunsko a Slovinsko nejpozději dne 31. července 2027 oznámí Komisi celkové částky vyplacené za jednotlivá opatření, v příslušných případech rozdělené na mimořádnou finanční podporu Unie a dodatečnou vnitrostátní podporu, počet a druh příjemců a hodnocení účinnosti opatření.

Článek 3

Toto nařízení vstupuje v platnost prvním dnem po vyhlášení v *Úředním věstníku Evropské unie*.

Toto nařízení je závazné v celém rozsahu a přímo použitelné ve všech členských státech.

V Bruselu dne 10. července 2026.

Za Komisi
předsedkyně
Ursula VON DER LEYEN